



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. III. An liceat disputare de fide cum hæreticis vel aliis, & quando ac quomodo, & man etiam licitum sit Laicis prædicare?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

SECTIO II.

De penis hæreticorum, & imprimis de excommunicatione eorum.

§. I.

De prima pena jure Canonico decretata in hæreticos, excommunicatione scilicet, & conditionibus requisitis ad illam incurrendam.

PRIMA pena hæreticorum est Excommunicatio major latæ sententiæ, quæ ipso jure seu facto ab ipsis incurritur. c. Ad abolendam 9. b. 1. c. excommunicamus 13. eodem. & in Bulla Cœnæ reservata est hæc excommunicatio Papæ. Requiritur tamen ad hanc excommunicationem incurrendam quatuor conditiones. Prima est, ut quis sit hæreticus formalis & verus, ac non tantum materialis, qui ignorantia invincibili aliquid contra fidem asserit, quales hodie multi sunt. Secunda est, ut quis hæresin internam sive mentalem, verbis, aut alijs signis externis manifestet, etiam si occultè hoc, & nemine præsentente faciat. Tertia est, ut actus externus, manifestativa hæresis internæ, sit ex se moraliter malus. Quarta denique conditio est, ut (saltem virtualiter) exterius manifestetur hæresis interna animo eam proficendi. Videatur Bulla Cœnæ, ubi plures alij hæresum fautores, aut legentes hæreticos libros prohibitos &c. excommunicantur, juxta c. fraternitatis 4. b. 1. Quæ tamen excommunicatio secundum talem rigorem Compend. Pirhing.

aliquibus in nostra Germania non videtur esse recepta; ut nec recepta videtur, quæ in Indice librorum prohibitorum fertur, cum Index hic in Germania à majore populi parte non observetur.

§. II.

Quæ communicatio Catholicis cum hæreticis sit prohibita, vel permissa, & an ac quando sint vitandi, tanquam excommunicati?

DE jure divino prohibita est communicatio in Divinis cum hæreticis. Primum si ex communicatione tali grave scandalum oriatur apud Catholicos, quasi hæreticorum errores signo vel facto à Catholicis talibus approbentur. Secundò si ex tali communicatione periculum animæ imminet communicanti. Tertiò Catholicus cum hæretico in crimine hæresis, ob quam fuit excommunicatus, communique, defendendo eum, quæ hæreticum, abscondendo, &c. in alijs verò casibus vitandi non sunt, neque communicatio cum illis est prohibita ob Extravag. Martini §. in Concilio. Constant. ad evitanda, nisi nominatim & expressè sint denunciati, prout pluribus etiam docent Theologi morales, quos consule.

§. III.

An liceat disputare de fide cum hæreticis vel alijs, & quando ac quomodo, & an etiam licitum sit Laicis predicare?

INTERdictum quidem est non tantum laicis, etiam si docti sint, c. Quicumque Bbb bb que

quo 2. §. *Inhibemus* h. t. in 6. sed etiam Clericis, cum hæreticis disputare can. *De quibus* 36. can. 24. q. 3. (præsertim, cum illis, qui fuerunt Magistri erroris, & plerumque valde pertinaces sunt in errore suo defendendo) ob periculum, ne simplices talem disputationem audientes ob hæc hæreticorum argumenta, fatua quidem, sæpe tamen splendida, de fide periclitentur; suis tamen limitationibus multis, hæc prohibitio, sub pœna excommunicationis posita, non caret: & sicut Laicis de fide disputare prohibitum, ita multo magis prohibetur illis prædicare c. *Cum ex injuncto* 12. h. t. c. *sicut* 14. eodem, & c. *Excommunicamus* 13. §. *Quia vero eodem*.

§. IV.

An & quando excommunicati propter suspicionem hæresi, tanquam hæretici condemnari possint.

SUPECTI de hæresi, nisi juxta considerationem suspicionis, & qualitatem personæ, debitè se purgaverint, sunt excommunicandi, & si per annum in excommunicatione, aut contumacia persistierint, ut hæretici sunt condemnandi. c. *Excommunicamus* 13. h. t. & c. *Cum contumacia* 7. eodem in 6. Quæ tamen, quia in illis tantum certis locum habent, ubi inquisitores contra hæreticam pravitatem constituti sunt & major cura habetur, hæresis non admittendæ aut extirpandæ, quàm in nostra misera Germania, pluribus explicare, nulla est necessitas, videatur Auct. Meth.

§. V.

De absolute ab hæresi, & excommunicatione etiam.

PER se quidem excommunicatio, quæ incurritur propter hæresin, & consequenter etiam crimen hæresi, retractata sunt, in ordine ad absolutionem Summo Pontifici, & quibus, vel à summo vel à Summo Pontifice absolventi licentia conceditur, cum peccatum, quod censuram habet annexam, ordinari non possit, nisi prius censura ablatâ, potest tamen sublatâ per legitimum potestatem censuram, à quolibet deinde sacerdotem, jurisdictionem legitimam habente, peccatum hæresi absolvi. Habent autem licentiam absolventi ab hæresi, & excommunicatione ei annexa primò Episcopi respectu sacrorum laborum, vi Concilij Tridentini, ab Sess. 24. cap. 6. de reformatione illius conceditur, ut possint in Diocesi (sua, per se non tamen per Vicarios suos) ab occulto crimine hæresi, & excommunicatione annexa, in foro conscientie absolvere; occultum nomine intelligendo, quod non est publicum, notorium, & famosum, aut deductum ad forum contentiosum, per accusationem, denuntiationem, aut citationem rei à iudice factam. Secundò habent hanc licentiam vi privilegij religiosi quidam, propter ex privilegij eorum patet.

Sicuti autem ex sententia probabiliter hæc tales licentiæ ad absolventem ab hæresi, etiam publica, & excommunicatione annexa, quæ in certis casibus, vi juris communis conceduntur, per Bullam